

Список літератури: 1. Пашко П.В., Пісной П.Я. Митна політика та митна безпека України // Фінанси України – 2006. 2. Державна митна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua>.

Bibliography (transliterated): 1. Pashko, P. V., and P. Ya. Pisnoy "Mytna polityka ta mytna bezpeka Ukrayiny." *Finansy Ukrayiny*. 2006. Print. 2. *Derzhavna mytna sluzhba Ukrayiny*. Web. 30 November 2014. <<http://www.customs.gov.ua>>

Надійшла (received) 08.12.2014.

УДК 339.543.2

Г. М. ГАРЯЄВА, старш. викл., НТУ «ХП»;
А. М. ХІЛЬЧЕНКО, студент, НТУ «ХП»

ТОРГОВІ БАР'ЄРИ

У статті розглядаються торгові бар'єри, зокрема проблеми спрощеного порядку митного оформлення, митного оформлення товарів, вироблених в ЄС, мита на товари тимчасового ввезення, декларування товарів поза місцем знаходження суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, експорту товарів для ремонту та запропоновані заходи щодо їх вирішення.

Ключові слова: торговий бар'єр, мито, тимчасове ввезення, Митний кодекс, Кіотська конвенція, Український Комерційний Кодекс.

Вступ. Митне оформлення. Для України сучасний етап характеризується постійним зростанням обсягів та розширенням масштабів міжнародної торгівлі, ускладненням динамізму торговельних процесів, посиленням вимог міжнародних організацій щодо забезпечення вільного доступу іноземних товарів на внутрішні ринки та зниження національних торговельних бар'єрів. Відбувається поглиблення інтеграції міжнародних вимог у національну практику митного регулювання України. В таких умовах загострюється потреба підвищення ефективності національної митної політики в сфері реагування на зовнішні загрози та швидкої протидії можливим негативним наслідкам таких загроз у напрямку посилення забезпечення економічних інтересів держави й максимального врахування в національній митній системі міжнародних правил та вимог.

Спрощений порядок митного оформлення. В рамках реалізації завдань, поставлених Урядом України у світлі гармонізації та спрощення митних процедур, сприяння розвитку міжнародної торгівлі та здійснення митних принципів, викладених четвертими в угодах СОТ, Державна митна служба (далі - ДМС) розпочала діалог про співпрацю з організаціями, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю шляхом спрощення митних

© Г. М. Гаряєва, А. М. Хільченко, 2014

процедур для компаній, які ведуть свій бізнес прозоро і чесно відповідно до чинного законодавства України. Підписуючи угоду про співпрацю з ДМС, ці компанії отримали можливість користуватися більш сприятливими умовами зовнішньоекономічних операцій в рамках ДМС порядку про забезпечення сприятливих умов для ряду українських підприємств-резидентів у проведенні зовнішньоекономічних операцій № 49, від 24 січня 2006 на жаль, за запитом Міністерства юстиції, ДМС призупинив свій Наказ № 49 починаючи з 1 січня 2007 року, відповідно до якого 215 компаній-резидентів, вже мали право на спрощену процедуру митного оформлення з 1 грудня 2006 року.

Для того, щоб звести до мінімуму негативний вплив, який, щодо скасування вищевказаного порядку треба мати і зберігати механізм спрощених митних процедур, ДМС видало наказ про тимчасові заходи щодо забезпечення вигідних умов зовнішньоекономічної діяльності щодо окремих підприємств-резидентів № 1168, від 29 грудня 2006 дію цього наказу був постійно продовжувано в наступних ДМС замовленнях, але створилася нормативна невизначеність. Компанії важко прогнозувати «правила гри» в майбутньому, і це робить украй негативний вплив на бізнес та інвестиції в Україні.

Слід зазначити, що Україна приєдналася до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (Кіотської конвенції) у жовтні 2006 року. А саме, парламент України прийняв закон про приєднання України до Протоколу Міжнародної конвенції внесення змін до про спрощення та гармонізацію митних процедур № 227-V від 5 жовтня 2006. Пряма дія норм та правил Кіотської конвенції сприятиме зовнішньоекономічної діяльності України шляхом спрощення та експедиції митних процедур та митного контролю.

Пропоновані заходи: запропоновано розробити чіткий і стабільний механізм для більш ефективної реалізації спрощеної митної процедури стосовно до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; Використання положень Кіотської конвенції, як правила прямої дії.

Товари, вироблені в ЄС. Стаття 277 Митного кодексу України встановлює, що група країн, митний союз країн, або конкретний регіон або частина країни, може бути зрозуміла як країна походження товарів. Тим не менш, сьогодні не існує механізму для здійснення цієї статті Митного кодексу. Таким чином, при митному оформленні товарів та подання свідоцтва про те, що товар походить з ЄС, виникають наступні проблеми:

Це важко застосувати з полегшенням ставки мита там, де інші вантажні документи не вказують точну країну походження;

Митні органи вимагають отримання сертифікату про походження товару із зазначенням точної країну походження товарів, де подавання такого сертифіката є обов'язковим (наприклад, товари глав 1 – 24 за Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності). Це затримує

митне оформлення товарів.

Це суперечить статті 10 Угоди про партнерство і співробітництво між Україною, Європейським співтовариством та їхніми державами-членами відповідно до якої сторони надають одна одній режим найбільш сприятливого звернення відповідно до пункту 1 статті 1 Генеральної угоди з торгівлі і тарифів (ГУТТ).

Пропоновані заходи: розробити механізм для застосування статті 277 Митного кодексу України та ввести код для ЄС, який буде застосовуватися під час декларування товарів.

Мита на товари тимчасового ввезення. Стаття 206 Митного кодексу України визначає обмежений перелік вільних від мита на тимчасове ввезення товарів. Мита накладаються на тимчасове ввезення, крім тих, які перераховані в статті 206 у відповідності зі стандартними процедурами імпорту товарів. Таким чином, з точки зору оподаткування тимчасового ввезення товарів, не перелічених у статті 206 Митного кодексу (наприклад, товари, ввезені на короткострокові угоди оренди) економічно недоцільно.

Пропоновані заходи: введення обмежено вільних від мита на тимчасове ввезення товарів в Україну, яке не підкоряється загальному безмитному розгляду. Якщо обмежений вільний від мита імпорт товарів бути введений, імпортер буде платити мита тільки для зазначеного імпорту.

Декларування товарів поза місцем знаходження суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Декларування товарів митним органом за межами юрисдикції (місця проживання), де юридична особа зареєстрована, вимагає формального схвалення з боку митних органів (так звані «листи затвердження»). Є випадки, коли митні органи необґрунтовано відмовляються оголосити товари в юрисдикціях, де юридичні особи не зареєстровані. Такий підхід з боку митних органів створює невиправдані витрати для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Зокрема, митні органи необґрунтовано відхиляють запити філій компанії (або інших незалежних підрозділів), щоб зареєструвати їх самостійно в своєму місцезнаходженні, для того щоб дати можливість митного оформлення своїх товарів в місці такої галузі (або іншого самостійного підрозділу); митні органи вимагають, щоб вони виробляли листи затвердження.

Тим не менш, відповідно до статті 71 Митного кодексу України, митне оформлення товарів і транспортних засобів, які жителі (крім громадян) вивозять через кордон України, здійснюється тільки митними органами, які діють в межах території цих розташування жителів. Транзит товарів і транспортних засобів по території України відбувається за вищезазначеним регулюванням. Визначення резидентів, передбачається пунктом 36 статті 1 Митного кодексу і включає в себе, зокрема, юридичних осіб, суб'єктів підприємницької діяльності, які не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), були створені і діятимуть відповідно

до законодавства України, і знаходяться на її території.

Нормативні акти Митного кодексу України не ставили можливість митного оформлення товарів в регіональному митному органі, в залежності від статусу резидента як юридичної особи. Таким чином, філія (представництво), що підпадають під поняття «резидент» має права бути, наприклад, імпортером товарів і виконувати митне оформлення товарів у місці митниці, яка відрізняється від місцезнаходження (реєстрації) головного офісу юридичної особи.

Крім того, згадані вище положення Митного кодексу України також відповідають статті 3 Українського закону № 959-ХІІ від 16 квітня 1991 року про зовнішньоекономічну діяльність (далі – Закон). Відповідно до Закону різні економічні агенти вважаються іноземними економічними суб'єктами. Але відповідно пункту 2 статті 55 відділень Українського Комерційного Кодексу та інших відокремлених підрозділів господарських організацій, також включені у визначення господарюючих суб'єктів. Таким чином, в контексті закону, філію (самостійний підрозділ) суб'єкта підприємницької діяльності можна розглядати як іноземного суб'єкта економічної діяльності.

Беручи до уваги всі перераховані вище правила можна зробити висновок, що філія (інший самостійний підрозділ) юридичної особи як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності має право здійснювати митне оформлення в митницях, розташування яких відрізняється від місцезнаходження (місця реєстрації) головної юридичної особи.

Таким чином, подібні дії митних органів суперечать чинному законодавству України і обмежують права галузей, як суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, передбачається, зокрема, Митним кодексом проводити митне оформлення товарів незалежно від головної організації.

Відповідно до Постанови Кабінету міністрів про введення процедури для ідентифікації місця для митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються резидентами та нерезидентами через українські митні кордони № 584, від 23 квітня 2003 року (далі – Постанова № 584), який набув чинності 1 січня 2004 року, митного оформлення товарів, що ввозяться щоб дати можливість жителів України може бути здійснено митним органом, де споживач товарів перебуває; митним органом в пункті ввезення через український митний кордон.

Положення № 584 звужує положення статті 71 Митного кодексу, обмежуючи місця для митного оформлення товарів. Наприклад, не допускається, щоб оформити імпорتنі товари на митних постах, які не є локальними для реципієнта або за місцем їх вступу. На практиці, предметом зовнішньоекономічною діяльністю може знадобитися очистити товари в юрисдикції, де центральний склад для централізованого постачання товарів перебуває, а не в юрисдикції, де юридична особа зареєстрована, зареєстровано.

Крім того, хоча Положення № 584 свідчить, що митне оформлення імпортованих товарів може бути зроблено в пунктах в'їзду через український митний кордон та не в місці імпортера, засновуючись на бажанні імпортера, досвід показує, що тільки бажання імпортера зробити це, не достатньо. Митні органи, де імпортером видається запит для виправдання такого бажання: зокрема, надання інформації, про те, що не має нічого спільного з митним оформленням товарів, та у випадках, коли такі обґрунтування вважаються недостатніми, митні органи відмовляють у наданні необхідної угоди.

Пропоновані заходи: дозволити суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності здійснювати митне оформлення імпортованих товарів у будь-якому митному офісі на території України, без додаткових вимог, щоб виправдати необхідність проведення митного оформлення поза місцем знаходження імпортера. Дозволи митних органів повинні бути замінені з обов'язковим повідомленням митних органів за місцем перебування імпортера на проведення митного оформлення з іншими митницями; Щоб галузі (або інші незалежні підрозділи) отримали незалежну реєстрацію в митних органах незалежно від місця їх головної організації та самостійно обробляти митного оформлення постах місці їх розташування.

Експорт товарів для ремонту. Відповідно до Митного кодексу, експорт товарів з метою ремонту, повинен бути оформлен в митному режимі «переробки за межами митної території України». Після вступу таких товарів після ремонту, імпортер мито і ПДВ має бути виплачено, що в деяких випадках може бути економічно-доцільним. Крім того, Митному кодексу не вдається чітко визначити митну вартість товарів, що ввозяться в Україну після ремонту.

Пропоновані заходи: встановити процедуру для імпорту товарів після ремонту за кордон без сплати зазначених податків (наприклад, після гарантійного ремонту), або з оплатою таких податків (у випадку платного ремонту). В останньому випадку, створення митної вартості відремонтованих товарів мають бути розглянуті (наприклад, митна вартість дорівнює вартості ремонту у випадку, якщо всі встановлені вимоги дотримані), за явивши процедури для таких товарів (мабуть, в рамках окремого коду, який призначить операцію з перетинання кордонів товарів для ремонту). Особлива увага повинна бути приділена запобіганню подвійного оподаткування ПДВ від вартості ремонту (як частина митної вартості товарів та послуг, що надаються нерезидентами).

Висновок. На сучасному етапі найбільш прийнятним для України є використання досвіду країн центральної та східної Європи, які нещодавно приєдналися до ЄС. Він передбачає дотримання низьких тарифних ставок на переважну більшість товарних позицій, особливо на товари з низьким ступенем обробки. Особливий захист потрібно приділяти продукції сільськогосподарства та окремим галузям машинобудування. Паралельно слід

упроваджувати ефективну систему аналізу ризиків для запобігання митним правопорушенням.

Список літератури: 1. Пашко П.В., Пісной П.Я. Митна політика та митна безпека України// Фінанси України - 2006. 2. Державна митна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua>.

Bibliography (transliterated): 1. Pashko, P. V., and P. Ya. Pisnoy "Mytna polityka ta mytna bezpeka Ukrayiny." *Finansy Ukrayiny*. 2006. Print. 2. *Derzhavna mytna sluzhba Ukrayiny*. Web. 30 November 2014. <<http://www.customs.gov.ua>>.

Надійшла (received) 08.12.2014.

УДК 341.328(430)

А. М. ГАРЯЕВА, старш. преп., НТУ «ХПИ»;

О. Я. ПОЛИЩУК, студент, НТУ «ХПИ»;

А. М. ХИЛЬЧЕНКО, студент, НТУ «ХПИ»

ПРАВОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ ГЕРМАНИИ И УКРАИНЫ В СВЕТЕ СОБЫТИЙ 2014 ГОДА

В статье анализируется проблема важности межгосударственных отношений Украины и Германии. Рассматриваются различные аспекты взаимоотношений двух европейских государств. Особое внимание уделено договорно-правовой базе отношений. Германия поддерживает усилия Украины, направленные на построение прочного и стабильного государства, основанного на верховенстве закона по европейскому образцу. В конце сделан вывод о рациональности продолжения и укрепления разнообразных взаимосвязей между Германией и Украиной.

Ключевые слова: соглашение, межгосударственные отношения, взаимоотношения, законодательство, экономика, регулирование.

Введение. Германия для Украины – ближайший сосед и надежный партнер на пути в Европу. Украина для Германии – краеугольный камень европейской архитектуры безопасности, страна, с которой она поддерживала связи еще со времен Киевской Руси. Стабильная, демократическая и экономически процветающая – такой Германия хочет видеть Украину. Федеральное правительство оказывает содействие переходу Украины к рыночной экономике и её попыткам приблизиться к Европе. Но что стоит за таким отношением?

Анализ последних исследований и литературы. Германия является одним из важнейших политических партнёров Украины. Их отношения подкреплены обширной договорно-правовой базой. Тесное сотрудничество

© А. М. Гаряева, О. Я. Полищук, А. М. Хильченко, 2014